ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

του **Σπύρου Κοντομάρη***

Αρχικά την Πέμπτη 25 Σεπτεμβρίου 2014 και τελικά την Τετάρτη 1η Οκτωβρίου, μέσα σε δύο άσχετα Νομοσχέδια για την Εφοδιαστική και τις Θρησκευτικές Κοινότητες (!) υπερψηφίστηκε στο ΄Γ θερινό τμήμα της Βουλής, η τροπολογία-προσθήκη του ΥΠΕΚΑ για την διεύρυνση του ορισμού των Επιλεγόντων Πελατών Φυσικού Αερίου.Η σχετική τροπολογία εισήχθη προς ψήφιση *με το σκεπτικό του επείγοντος χαρακτήρα* των ζητημάτων που ρυθμίζονται με αυτή.Ας δούμε όμως ποιο το επείγον και ποια τα ζητήματα.Ήδη από τον Απρίλιο 2014 η ΕΕ και η Τρόικα έχει υπαγορεύσει την άμεση υλοποίηση των δεσμεύσεων της ελληνικής κυβέρνησης ως προς την πλήρη απελευθέρωση της αγοράς φ.α., δεσμεύσεις που έχουν αποτυπωθεί σε δημόσια κείμενα, το 2ο Πρόγραμμα Δημοσιονομικής Προσαρμογής **[1]** και τον Οδικό Χάρτη που έχει δοθεί στη δημοσιότητα από το ΥΠΕΚΑ **[2]**.Οι εκτεταμένες μεταρρυθμίσεις που περιγράφονται και **αναμένεται σύντομα να αποτυπωθούν σε σχετικό νομοσχέδιο,** συνοψίζονται σε τρεις άξονες:

1. μείωση των εισαγωγών φ.α. από την Ρωσία μέσω της τόνωσης των εισαγωγών LNG

2. ενίσχυση της επιλεξιμότητας παρόχου για τη βιομηχανία και τους μεγάλους πελάτες

3. διαχωρισμός των δραστηριοτήτων εμπορίας και διανομής των υφιστάμενων (Αττικής, Θεσσαλονικής, Θεσσαλίας) και των προς σύσταση ΕΠΑ.Η εν λόγω τροπολογία αποτελεί προπομπό για την αποχώρηση από τις ΕΠΑ και την ΔΕΠΑ πελατών με μεγάλες και σταθερές καταναλώσεις (σε αντίθεση με τις οικιακές που έχουν μικρό και εποχιακό προφίλ κατανάλωσης), στερώντας τους το κύριο όπλο διαπραγμάτευσης της τιμής από την χονδρική αγορά. Η απώλεια αυτών των καταναλώσεων σημαίνει χειρότερη τιμή αγοράς και άρα μετακύλιση του κόστους στους εναπομείναντες οικιακούς πελάτες.Με μια προσεκτικότερη ματιά όμως, ακόμα και η δυνατότητα επιλογής παρόχου ωφελεί τους μη οικιακούς πελάτες μόνο βραχυπρόθεσμα. Μπορεί πράγματι συγκυριακά να βρουν καλύτερες τιμές (ιδιαίτερα μέσα στην συγκυρία της ευρωπαϊκής πολιτικής κυρώσεων στις ρωσικές εξαγωγές), αλλά μεσοπρόθεσμα είναι σίγουρο ότι θα αποτελέσουν πολύ εύκολο θύμα της χονδρεμπορικής αγοράς φ.α. στα πλαίσια της μικρής διαπραγματευτικής τους δύναμης και των διακυμάνσεων στις ανάγκες κατανάλωσης τους.

Ας μην λησμονάμε ότι το βιομηχανικό κεφάλαιο σκέφτεται πολιτικά. Παρότι γνωρίζει τους

μεσοπρόθεσμους κινδύνους απόσπασης από την ΔΕΠΑ και τις ΕΠΑ *κοιτάει* προς τους εναλλακτικούς παρόχους ανταγωνιστές της Gazprom, και μάλιστα χωρίς εγγυημένες τιμές. Με αυτά τα δεδομένα και με την ομολογία του ΥΠΕΚΑ, ότι *δεν έλαβε χώρα καμία δημόσια διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους φορείς λόγω του επείγοντος χαρακτήρα,* είναι απορίας άξιο γιατί τόσο ο κ. Συρμαλένιος στις 25/9/14 όσο και ο κ. Δρίτσας την 1/10/14 δεν περιορίστηκαν σε μια τοποθέτηση καταψήφισης, αλλά ψήφισαν ΠΑΡΩΝ.Στα πρακτικά της Βουλής **[3]** καταγράφονται πράγματι επιφυλάξεις για την τροπολογία από την πλευρά του ΣΥΡΙΖΑ, παρά ταύτα υπερισχύει μια λογική υπέρ του ανταγωνισμού. Ο κ. Συρμαλένιος υπερασπίζεται το δικαίωμα *κάποιων βιομηχανικών μονάδων της Δυτ. Μακεδονίας (!) να εισέλθουν (!) στην αγορά του φυσικού αερίου.* Ο κ. Δρίτσας το προχωράει ακόμα περισσότερο εκτιμώντας ότι *κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει το δικαίωμα να υπάρχουν πολλοί που να εμπλέκονται στη διανομή και εμπορία του φυσικού αερίου -δεν μπορεί να απαγορεύεται.*
Πρόκειται για διατυπώσεις που δεν αποτελούν απλώς κατάθεση διαπιστευτηρίων ως προς στην διατήρηση μιας *κοινωνικής σταθερότητας,* αλλά συγκλίνουν με τα επιχειρήματα των πιο επιθετικών μορφών του Κεφαλαίου στον χώρο της Ενέργειας. Στο έδαφος τού *να λειτουργήσει επιτέλους η αγορά,* κατά τη συζήτηση της τροπολογίας διαπιστώθηκε όψιμα τόσο από τον ΣΥΡΙΖΑ (Καφαντάρη), όσο και από τον Υπουργό το υψηλό κόστος τελικής διάθεσης του φ.α.
Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Eurostat, το 2ο εξάμηνο του 2013 οι εταιρείες παροχής αερίου στην Ελλάδα προσφέρουν το φ.α. στους βιομηχανικούς πελάτες κατά μ.ο. στα 0,0569 €/KWh (συμπ. φόρων), τιμή που φέρνει την Ελλάδα στην 8η πιο ακριβή θέση σε 30 χώρες. Στην ίδια κλίμακα εισαγωγών, η Ελλάδα βρίσκεται 16η ανάμεσα σε 30 χώρες. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία. η θέση της Ελλάδας στην ακρίβεια των οικιακών τιμολογίων είναι 6η συμπ/νων φόρων και 1η χωρίς !.
Πράγματι οι όγκοι εισαγωγών της Ελλάδας θα δικαιολογούσαν μια χαμηλότερη τιμή τελικής διάθεσης. Όμως αν απομονώσουμε την μέση τιμή εισαγωγής του φ.α στην Ελλάδα, από την εξοντωτική φορολογία και το κέρδος για τους αλλεπάλληλους ενδιάμεσους εγχώριους εμπόρους του φ.α. **[4]** που *συνοδεύει* την τελική τιμή διάθεσης, θα διαπιστώσουμε ότι **τα κροκοδείλια δάκρυα που χύνονται για την τιμή του φ.α. στην πραγματικότητα αποσκοπούν στην διάλυση κάθε οργανισμού που δημιουργήθηκε για το φ.α. στη χώρα μας, δηλαδή των ΕΠΑ, ΔΕΠΑ και ΔΕΣΦΑ.** Η εξασφάλιση χαμηλότερου ενεργειακού κόστους για τη βιομηχανία δεν είναι δυνατόν να αποτελεί πανάκεια. Θα αναμέναμε από την εν αναμονή “κυβέρνηση της Αριστεράς” να είναι πιο συγκρατημένη αναλογιζόμενη τις συνολικές επιπτώσεις της τροπολογίας, ή έστω να διατυπώνει τις περίφημες *ρήτρες κοινωνικού χαρακτήρα.* Μείωση στο ενεργειακό κόστος σημαίνει αύξηση των θέσεων εργασίας, αύξηση στα μεροκάματα, μείωση στις τιμές διάθεσης των προϊόντων ή απλά

αύξηση του ποσοστού κέρδους της Βιομηχανίας;
Τι πρόκειται να πράξει η εν αναμονή “κυβέρνηση της Αριστεράς” ενόψει και του Νομοσχεδίου για την πλήρη απελευθέρωση της αγοράς του φ.α.; Θα αποδεχθεί την παρουσία ιδιωτικών κεφαλαίων στις επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας; Θα αποδεχθεί το ευρωπαϊκό πλαίσιο σε ένα τόσο ευαίσθητο εθνικά και κοινωνικά ζήτημα; Θα συναινέσει στο πλέγμα κυρώσεων της ΕΕ απέναντι στη Ρωσία αποδυναμώνοντας τα συμβόλαια ΔΕΠΑ-Gazprom; Θα συνεχίσει να μιλά για *παραγωγική ανασυγκρότηση* εννοώντας την *παραγωγική ανασύνθεση του καπιταλισμού;* Ή θα την απασχολήσουν στα σοβαρά τα συμφέροντα της μεγάλης κοινωνικής πλειοψηφίας για την οποία οι όροι πρόσβασης στην ενέργεια καθίστανται συνεχώς δυσμενέστεροι;Γιατί και τα δύο μαζί προφανώς δεν γίνεται.

[1] The Second Economic Adjustment Programme for Greece, Fourth Review, European Commission, Arpil 2014, p.61,62
http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2014/pdf/ocp192_en.pdf
[2] http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=280&language=el-GR
[3]
http://www.parliament.gr/UserFiles/a08fc2dd-61a9-4a83-b09a-09f4c564609d/syne140925.doc
http://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/a08fc2dd-61a9-4a83-b09a-09f4c564609d/syne141001.doc
[4] http://www.poenergias.gr/uplds/746_protovoulia%20for%20liberalisation.pdf

*μέλος ΔΣ Ένωσης Εργαζομένων Φυσικού Αερίου Αττικής
Σε συντομευμένη μορφή, δημοσιεύθηκε στο ΠΡΙΝ, 5.10.2014